

Akt nr:

R-E1a-0057

AU\$R-E1a-0057

39
1509/04Kontrakt

R

1*0057

Sedan Kong. Majt den 17 Juli 1903 i och för vat-
tenafledning från egot till 1/2 mt. Mosseberg i Sand-
herres socken och 1/4 mt. Ekslätten i Nymbo socken
och Mårtofta härad, Skaraborgs län, enligt en af
Kommissionslandskulturatören J. O. Thomaner upprättad,
af Kong. Majt fastställd plan med dertill hörande
kostnadsförslag, i måden beviljat ett låneunderstöd
af Stattusevetthundra / 8100 / kronor, att utgå af 1903
års odlingsfond och lyftas i de tider, som Kong. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen ser att bestämma; så,
och i enlighet med Riksdagens för dylika statelidrag
åtgjörande gifna, af Kong. Majt gillade föreskrifter,
har undertecknad, som enligt bilagda protokoll
af den 28 Juli 1902 är utsedd delegare i detta för-
tag med Kong. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, i
Kong. Majts och Kronans vägnar, afslutat följande kon-
trakt, hvarigenom jag åtager och förbinder mig:

§. 1.

Att arbetet, hvarvid jag är skyldig att underkasta mig
alla de villkor och kontroller, som af Kong. Majt pröf-
vas lämpliga och nödiga, skall utföras således, att
vattenafledningen och afdikningen för odlingsarbetet
skola vara påbörjade före 1903 års utgång och fullbordade
senast den 1 september 1905, samt odlingen vara utförd
inom den 1 september 1912 allt i noggrann öfverens-
stämmelse med den fastställda arbetsplanen, utan
att ansöka på ytterligare bidrag af allmänna medel
nå vidare kunna väckas; skola jag genom
kontant tillskott, materialier, arbete eller annat
bidrag bestrida hvad till hela odlingsföretagets full-
bordande kan erfordras utöfver det lönade lämbi-
draget, samt de utförda arbetena, så länge någon

del af lånet återstår ogulden, vederbörligen underhålla.
§. 2.

Att i händelse afvikelse, utan dertill erhållen vederbör.
lig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen,
eller arbetet, utan att anstund med detsamma ut.
förande blifvit af Kong. Majt medgifvet, icke inom
derför bestämd tid fullbordats,

eller om, innan vattenaflednings-, afviknings- och
odlingsarbetet blifvit fullbordadt, afsynadt och godkänt,
Kong. Väj- och Vattenbygggnadsstyrelsen skulle förmå
den säkerhet, som blifvit för kontraktets fullgörande
ställd, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet,
som af vederbörande myndighet godkännes, icke
varder inom bestämd tid aflemnad,

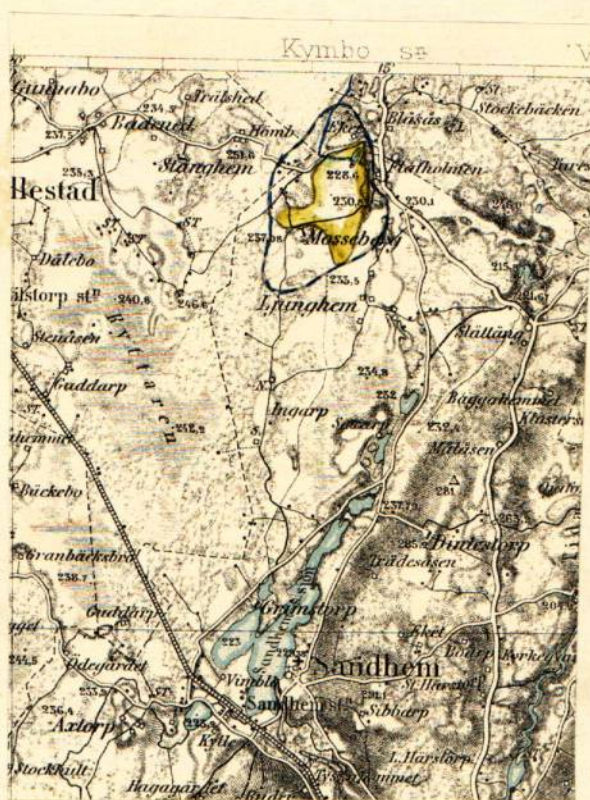
eller om den bestämda summan icke var.
der i behörig tid erlagd,

det ankommer på Kong. Majt att låta inställa
all vidare utbetalning af statelidraget samt åter.
förda hvad deraf uppleurits, att på en gång eller
efter hand till Kong. Statskontoret inbetalas inom
den tid, som af Kong. Majt bestämmes; och skall
jag å följande lyftade och återbuurna medel jemväl
erlägga fem procent årlig ränta från lyftnings.
dagen till dess återbetalning sker.

§. 3.

Att för den tjänsteman, som af Kong. Väj- och
Vattenbygggnadsstyrelsen eller Kong. Landbruksstyrelsen
förordnas att i arbetet verkställa beskrifning, uppmåta
den för detsamma gillade planen med dertill hörande
plan- och profildröjningar jemte de räkenskaper, hvilka
blifvit förda öfver företaget, samt det eller de konv.
trakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till
vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslu.
tats, samt att till Kong. Väj- och Vattenbygggnadsstyrel.
sen aflemnas uppgift i den person, åt hvilken

Översigtskarta.

Att denna översigtskarta är lika stor som den
i den af Kungl. Majt. den 17 Juli 1903 fastställda
arbetssplanen för vattenafledning från sjön Län
Morsberg och Ekeshälten intagna, betyder

af
Wahlström
 Kommissionslandtmätare i Skaraborgs län.

Utskrift.

1509/04.

R 1*0057

Ind. till Jordbraks-Dept.
d. - 3 Nov. 1902.

Tillhör den af Kongl. Majt: den 17 Juli 1903
med rätt till afvikelse erbjöd anteckning med
kostnadsförslaget nädigt fastställda arbetsplatser.

Stockholm den 30 September 1903.

Friderik Wijnblad

O. Sköhl

Handlingar

förande laga syn för vattenaf-
ledning från sjöar till 2 mantal
Måseberg i Sandhems socken
och 1/4 mf. Ekslätten i Nymbo
socknen i Martofta härad och Skar-
vaborgs län; upprättad år 1902

af
Ivar E. Thomsander
Kommissionslantmätare

Afskrift

År 1902 den 18 Juli kl. 10 f. m. inskälde sig undertecknad Kon-
missionslantmätare å Mossberg
för att enligt Konungens Befall-
ningshafvandes i länet här nedan
intagna förordnande förrätta
laga syn för utdikning och torr-
läggning af en del egor till
Måseberg i Sandhemms socken
samt till $\frac{1}{4}$ mantal Ekeflätten
i Kymbo socken.

Härvid hade efter i laga tid utfärdade kallelser
och i Sandhemms sockens kyrka söndagen den 29 sist-
lidne juni uppiäst kungörelse infunnit sig Herr
A. v. Zweigbergh egare af 2 mantal Måseberg och
Joh. Karlsson egare af $\frac{1}{4}$ mantal Ekeflätten.

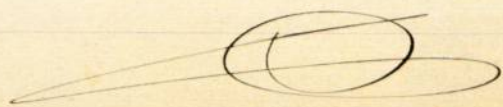
Att såsom biträdande synemän vid förrättningen
närvara hade kallats edvorne skiftesgodsmännen
August Larsson i Junfrugården Kymbo och färdm.
Karev J. Seipel i Gumnabo Yllestad, hvilka båda
voro närvarande.

§ 1.

Det för undertecknad utfärdade förordnandet
att verkställa förrättningen uppiästes och bilades
protokollet under litt. A.

§ 2.

På derom framställd fråga förklarades såväl
undertecknad, som och biträdande synemän
ojämfvara att handlägga förrättningen.
Biträdande synemännen hade aflagt föreskrifven
god mans ed.

§ 3.

Något laga hinder mot förrätningens företagande anfördes icke.

§ 4.

På sökandes begäran hade en del förundersökningar blifvit gjorda hvarvid plankarta öfver den vattensjuka marken upprättats.

Gränsen för den vattensjuka marken hade genom afvägning blifvit bestämd.

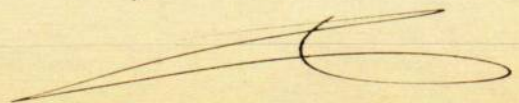
Den vid undersökningarna upprättade kartan förreddes afvensom en del upprättade profiltitningar.

§ 5.

Rörande företaget upplystes, att undersökningar blifvit gjorda af landbruksingenjören et. M. Uotman år 1867 för sökande af dåvarande Ekesjön på hvars vattenstånd utdikningen af de för torrläggning nu ifrågasatte markerna är beroende, att detta företag blifvit utfördt efter den uppgjorda planen så att af s. k. Ekesjön nu endast återstår tvänne större dyptalar som sprida frost till angränsande egor. För afhjelpande af denna olägenhet och för odling af kringliggande odlingsmarker är nödigt utvidga och fördjupa det 1867 gjorda afloppet hvilket till stor del går genom Ekeslättns egor.

§ 6.

Tillkännogs att jordvärdering för utrönande af jordförbättringsvärdet mest skulle företagas och tillkännogs afven att sammanträde åter skulle hållas så snart gräberingspläningen kommit i fullständigt skick eller måndagen den 28 denna med början kl. 10 f.m.

Mosseberg den 18 Juli 1902

På Urebetets vägnar

Luar E. Thomanander

Kommissionslandsknutare

Företagets protokoll är för oss uppläst och
varden härmed justerat, som ofoan
A. v. Kweigbergh. Aug. Larsson S. Seipel.

den 28 Juli.

§ 7.

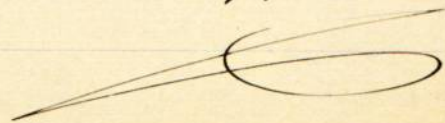
Närvarande voro de samma som vid föregå-
ende sammanträde.

§ 8.

Uppskattning af jordförbättringen så väl genom
afledningen som genom odling hade af symman-
nen företagits och var särskild handling der-
öfver upprättad.

§ 9.

Joh. Karlsson anförde att han ej ansåge sig
hafva någon nytta af företaget hvarföre han
ej heller ville deltaga i kostnaderna för det sam-
ma på andra villkor än att gräfningen utsträck-
tes öfver nedan för hans egor. Karlsson ville
dock ej förena sig med sökanden härutinnan.
Efter en längre öfverläggning afstod egaren af
Mosseberg på andra anspråk af Rheslättnes del-
aktighet i företaget än att Rheslätten skulle hafva
delaktighet i framtida underhållet af hufvud-
afloppet och att Rheslätten mot utlyfte af
annan jord skulle afstå den jord som åtgår
till gräfning och jordupplag i Rheslättnes egor.
Sedan Joh. Karlsson medgifvit detta uppsattes

derom förening, hvilken vederbörligen understöps
och lidas protokollet.

Härefter tillkännagafs att förrättningen skulle
fortsättas onsdagen den 30 Junis med början kl. 11 f.m.

Den 30 Juli

§ 10.

Närvarande voro de samma som vid föregå-
ende sammanträden.

§ 11.

Præsidieordningen rörande delaktigheten i fram-
tida underhållet var upprättad och tillkännag-
afs dess resultat.

§ 12.

Förrättningen emännens utlåtande i företaget rör-
ande fröjor upplästes och godkändes af parterna.

§ 13.

Det af förrättningen emännens uppsatta betänksamt
rörande företaget upplästes.

§ 14.

Herr C. v. Zweigbergh utsågs att emottaga och
förvara afskrift af handlingarna rörande för-
rättningen.

§ 15.

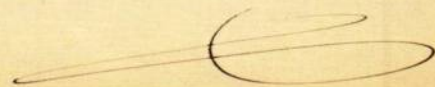
Som i uttelt vidare var att anföra så förklarades
förrättningen slutad och besvärshänvisning gafs genom
uppläsandet af 51 och 52 §§ dikningslagen.

Mosseberg den 30 Juli 1904.

På husetets vägnar. Hvar B. Thomaner
Förstämde protokollet för den 28 och 30 Juli är uppläst
och varden härmed justerat, som ofvan

Aug. Larsson S. Seipen.

Ordineras & officio Hvar B. Thomaner. Kommissionslandshövding.

Bilagor till A.

Resolution.

De öfriga delagarna, öfver ansökingen hörde, i kraft af invändan mot valet af förrättingsman, varder Kommissionslandmätaren Ivar H. Thomaner härigenom förordnad att, derest laga hinder ej moter, den i bilagda ansöking oförutälda förrättning i laga ordning verkställa. Blifvande denna resolution öfversänd till förrättingsmannen, som har att öfver mottagandet häraf skynsamt hit insända bevis.

Maricstad, i Landtkansliet, den 1 April 1902

C. A. Sjöström

Ladv. klungqvist.

Till Konungens Befallningshafvande i Skaraborgs län.

Skynsamt anhållas om förordnande för Kommissionslandmätaren Ivar H. Thomaner att förätta laga syn för utdikning och torrläggning af en del egor till 2 mantal Mäseberg med underlydande hemman och lägenheter i Sandstens socken och Martofta härad, hvilken egendom ses af undertecknad.

Utdikningsföretaget kommer öfver att beröra egor till 1/4 mantal Ekstätt, (egare J. Karlsson hr) 1/8 mantal Ekelund (egare Johs Gustafsson) och 1/4 mantal Rullaregården, (egare ... Öberg) hvilka hemmansdelar äro belägna i Nymbo socken och Martofta härad. Mäseberg den 25 Februari 1902
A. v. Lwengberg.

Bilagor till B.

Förering

inngången vid laga syn för utdikning af vatten-
sjuka markar till Mosseberg och Ekstätt.

Undertecknade öfverenskomma och förena oss om

att upptaga och underhålla ett aflöpp från den s. k. Lillsjön eller den mindre jöl som nu återstår af d. s. k. Eksjön genom Mosseberg och Keskälätens egor i öfverensstämmelse med den upprättade planen på följande villkor:

- 1°/ Kostnaderna för kanalens upptagande bestrides endast af Mossebergs egare.
 - 2°/ I det framtida underhållet af kanalen deltaga vi efter hvars och ens uppskattade jordförbättringsvärde.
 - 3°/ Så väl upptagandet som framtida underhållet af de kanaler och diken, som subjt den uppgjorda vatten-afledningsplanen komma att upptagas i Mossebergs egor med utlopp i den s. k. Eksjön eller den derifrån ledande hufvudkanalen skall af Mosseberg ensamt gäldas.
 - 4°/ Den jord som af Keskälätens egor ätgär för upptagandet af hufvudkanalen äfvensom till upptag af dikejorden skall af Mossebergs egare gäldas så, att till Keskälätten afstås lika mycket och lika god jord invid Keskälätens gräns af egofig. 32, 33, 45 och 46 hufvudsakens utgörande 4650 qv. meter eller 16,5 meters bredd, räknadt från gamla gränsdikets södra kant.
 - 5°/ I dikebankarna skola nödiga äppringar för ytvattens afriimande lemnas.
 - 6°/ Den jord som enligt mom. 4 lemnas förering af Mosseberg afstår till Keskälätten lemnas så snart gräfringen tager sin början.
 - 7°/ Den skada, som under arbetet möjligen kan göras i växande gröda på Keskälätens egor skall af Mossebergs egare ersättas.
- Uppstår tvist om ersättningsbeloppet afgöres den af kongromis i hvilken hvardera parten väljer en ledare och dessa sålunda valde den tredje.

8:/ För den händelse någon bro behöfver upprättas
och outläggas skall den återställas i minst lika
gott skick i hvilket den nu befinner sig.

Mosseberg den 28 Juli 1902.

St. v. Lwiegbergh Johan Karlsson
Bewittas: Aug. Larsson S. Seigel
Bilagan lit. C.

Utlåtande

af synnämnen rörande vattenafledning från egor
till Mosseberg och Ekstättens i Sandhem och Rymsbo socknar.

1:/ Synnämnen kunna ej finna att, enligt de i Lag
om dikning och annan afledning af vatten den 20
Juni 1879 stadgade grunder, lagen hinder annat för-
retaget möter

2:/ Femtåst deltagarnas derom ingångna förening skola
samtliga i planer för vattenafledningen upptagna
kanaler och floddiken upptagas och upptagningen be-
kostas af Mossebergs egare men i det framtida
underhållet af hufvudafloppet, d. v. s. det i plankartan
med profilritningar och dertill hörande kostnadsförslag,
gräfningslista m. m. under littera A. upptagna
afloppet, skola Ekstättens och Mossebergs deltaga
efter på jordförbättringsvärde grundad procentfördel-
ning utgörande för Mosseberg 96,132 % och för Ek-
stättens 3,868 %. För underhållet af öfriga i företaget
upptagna kanaler och diken skola Mosseberg
ensamt svara.

3:/ Synnämnen godkänna deltagarnas den 28 dennes
ingångna förening.

4:/ Vattenafledningsarbetet skall vara påbörjadt
inom ett år från det synförrättningen vännit
lagen kraft eller för den händelse här från adlungs-

fonden eller bidrag af allmän medel komma att sökas,
hvilket i så fall skall göras så snart detta enligt gäl-
lande författningar skall ske, inom tre månader från
det lånet eller anslaget beviljats beviljadt.
Arbetet skall vara afslutadt inom två år från
dess påbörjande.

5% Med arbetets utförande skall den därför upprättade
planen följas.

Först upptages den del af hufvudafloppet som i pla-
nen beaktats med till ett nedan lilla jölen, därefter
upptages öfriga kanaler och aflopp samt med isat-
tagande att all gräflning börjas medifrån och fort-
sättes uppåt.

Med aftagning af jölarne får på intet villkor så
mycket vatten på en gång utsläppas att fara för
öfversvämning skall uppstå.

Med upptagandet af den under lit. A upptagna kana-
len mellan jölarne bör anstå till dess den mark
hvarigenom kanalen skall gå sett sig så mycket
att arbetet lämpligen skall utföras.

6% Vid anläggandet af broarne bör, der så behövs
provisorisk bro läggas vid sidan af gamla bron för
att ej hindra trafiken. Masneberg den 30 Juli 1902

På hufvudstyrelsens vägnar. Evar H. Thorenander

Aug. Larsson. S. Seiprel

Öfverstaende utlåtande godkännes, som ofvann
A. S. Zweighoff Joh. Karlsson

Revisitöras: S. Seiprel Aug. Larsson.

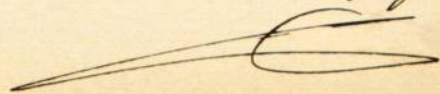
Mediuneras ex officio

Evar H. Thorenander

Belärande rörande vattenafledning
från egor till 2 mantal Måseby i
Sandstens socken och $\frac{1}{4}$ mt. Ekslätten
i Rymbo församling Martofta härad
och Skaraborgs län.

Det för afvikning afsedda området utgöres af särdeles
vattenrikta mader och mossar, och ligger sig marken
rundt omkring detsamma, hvarom området bildar en
kitteldal, hvilken ej eger något naturligt utlopp.
Idalens lägsta del har en mindre sjö varit belägen,
som delvis uppsamlat det från Dalens nederbördsområde
kommande vatten och som sjön, som nämnt är,
ej haft något utlopp, har den kringliggande lågt
och lundigen plant belägna marken (d. v. s. de för
kortläggning nu ifrågasatta mader och mossar) genom
svänkt af vatten, hvilket endast genom afvikning
afbödas, dervid utgörande en hård för frostspridande
till angränsande egor. Redan före år 1867 uppmärks-
sammades denna olägenhet, hvadan dåvarande egaren
till Mosseberg och Ekslätten beslöt uttappa eller
sänka sjön. Plan för arbetets utförande uppgjordes
år 1867 af landbruksingenjören A. H. Mårdman, hvar-
efter arbetet företogs och bekräftades af egaren - för så
vidt känt är - utan län eller bidrag af annan medel.
Genom det sålunda utförda arbetet har sjön rebe-
cerats så att af densamma endast återstår tvänne
mindre träsk eller dyptlar. Olägenheterna hafva
dock ej afhjelpats, utan kvarstå fortfarande, beroende
derpå att det genom konst gjorda afloppet tagits
aut för grundt.

För att dels förminska frostländigheten i den om-
gifvande marken och dels för beredande af möjlighet

att odla den genom sin naturliga beskaffenhet till
- till större del - vådanade jorden är en genomgripande
och fullständig vattenafledning nödvändig.

Jordens naturliga beskaffenhet i dalen är dyjord
eller dyngmylla bildad af starrarter, i kanterna mer
eller mindre uppblandade med sphagnum och i
områdets yttersta delar vanligen öfvergående till
högmossen natur. På varierande djup (0,8 till 2 å 2,5 meter)
anträffas bottnen bestående af fin sand. Enslan lag-
mossens fastare och genom gräsrotter m. m. sammans-
hållna yta och dess (sand-) bottnen finnes ett löst dylager.
Lågmossen eller mosen är beväxt med starrarter
af ringa fodervärde och svårbrädd samt med
sparsamt förekommande lyörkluskar. Högmoss-
sarna äro beväxta med ljung och ris samt här
och der med (mar.) talluskar. Genom fullständig
vattenafledning och derefter företagen tegdikning
och odling kan den i dess nuvarande skick frost-
spridande och så godt som oodliga marken
förvandlas till fruktbärande ikerfält. Detaljerad
uppgift å så väl de arealer af de olika slag, som
i företaget skola ingå, som och å deras
naturliga beskaffenhet äfvensom å det genom
dets vattenafledningen och dels genom tegdikning
och odling påräknade jordförbättringsvärdet finnes
å bilagde "högbeskrifning, häföförlukning och
värderingslära". I denna lära har det nuvar-
ande värdet beräknats i procent, beror på
höjdläget, af det efter torrläggningen påräknade
värdet. Hade det nuvarande värdet blifvit beräk-
nat efter den afkastning som af jorden i dess
nuvarande skick kan erhållas, hade det samma ej

hvarst upptagas högre än den i genomsnitt ≈ 10 keonor
från hvarst, hvarigenom det beräknade jordförbättrings-
värdet blifver större än det i nämnde längd angifna.
Tages öfver den olägenhet, som består i markens starka
frostspridande egenskap, med i beräkningen, torde
det nuvarande värdet af jorden kunna sägas vara negativt.
Det nederbördsområdet, hvaraf det för afdikningen
och torrläggningen afsedda området är beroende,
har genom okulär besigtning å marken uträknats
och inlagts medelst en blå gränslinje å en här
bifogad generalitetskarta öfver trakten. Genom
uträkning från nämnda karta har uträknats att
nederbördsområdet utgör endast ≈ 250 hektar. Enom
nederbördsområdet finnes ej någon egentlig sjö,
eller något vattendrag. Genom observationer och
direkta mätningar har uträknats, att det nuvarande,
genom gräfnings m. m. åstadkomna afloppet, hvilket
utrymmer i en mindre hölek, som slutligen ham-
nar i ån Tidån afbörbar ≈ 150 liter för sekund samt
att vattennivåens i jöarna variation, d. v. s. skillnaden
mellan högsta och lägsta vattennivåen ej uppgår
här mer än 0,2 meter.

På grund af dessa här afvärdade omräknade mät-
ningar och observationer, nederbördsområdets stor-
lek och den för orten vanliga nederbördsmängden
hafva farliga afloppsdimensioner beräknats med
hijelp af den formel som uppstälts af Ganguillet
och Kutter, och har vid bestämmandet af aflopps-
grafvarnes djup hänsyn tagits till markens
sättning efter torrläggningen (hvilken beräknats
här 30-40% af gräfningsdjupet i massar och ma-
der), hvarigenom nämnda afledningskanalers bottnar

efter horrläggningen böra komma att ligga 1,2 å 1,5
meter under jordytan, (d. v. s. markens jämna yta
invid kanalen.)

Till följe af terrängförhållandena har hufvudaf-
loppet (d. v. s. afloppet från jölären eller gamla
s. k. Ekesjön), hvilket till hufvudsaklig del går
genom starkt stenkunden mark, måst delvis
tagas djupare. Dimensionerna äro så beräknade
att vattnet ej vid öfren starkaste flöden kommer
att stiga mer än 0,6 meter öfver kanallotten.

Vid bestämmandet af afloppens lägen har tagits
hänsyn till att de gamla böra förläggas i dalens
lägsta del, d. v. s. till det naturliga läget, och öfren,
der utan betydligare kostnad så kunnat ske,
till det höge de böra hafva för att jorden begränt
och lämpligt skall kunna brukas efter dess odling.
Hufvudafloppets nedre del kommer helt och hållet
att följa det gamla afloppet (Mörmarska förlaget);
dess öfre del (d. v. s. afloppet (uppsides) om afvägnings-
pilen VIII afviker derifrån så att i den nu upp-
gjorda vattenafledningsplanen det gamla förflyttats
till Mosselbergs egor med aflapp från den mindre
"sjön" i stället för genom Ekestättens egor med aflapp
från den större "sjön." Detta är beroende på att
undersökningarna gifvit vid handen dels att den
mindre jölen ("sjön") är djupare än den större, dels
att det nu föreslagna afloppet blir något kortare
och dessutom, genom markens beskaffenhet, billi-
gare att upptaga samt dels att det blifver bättre
betäget med hänsyn till jordens framtida brukning.

I den upprättade plankartan öfver afvattnings-
området är åker betecknad med gul färg,

gräshårade stammader med blågrön kantfärg med streckning af samma färg, öfvergång mellan låg- och hög-masse med grå kantfärg med streckning och hög-massor med gulröd kantfärg afveules med streckning. De föreslagna afloppnen finnas i kartan utsatte med två parallella fulloragna röda linier invid hvilka dikenas littera och afvägningspunkternas nummer förekomma, de senare utmärkta genom röda siffror och de förra genom bokstäfer (handskrift) af stora alfabetet.

De upprättade profiltitningarna öfver hafvudsloppnen redovisa icke allenast för de nuvarande och blifvande dikenas djup och bottenlutningar etc. utan i detalj äfven för afvägnings längdmätningens och jordbörningens resultat, varande vatten i den betecknad med blå, sand med bronzul färg med gröna punkter, starkt stenkunden jord i hvilken större jordfasta stenar finnas med gröna punkter och större och mindre röda fläckar på bronzul botten, förmutnad massjord med gröna streckor på grå botten, seg oförmutnad massjord med grå streckor på grå botten och dy med bruna streckor afveules på grå botten, under det att öfversta linien betecknar markens yta, linien öfver den blå färgen nuvarande medelvattennytan, linien närmast under samma färg gamla dikebotten, den streckade blå linien beräknade m.v.g. efter företaget, den grafua linie under hvilken en mörkgrå skuggning förekommer utmärker blifvande dikebotten (under hvilken dess lutning finnas utsatte genom siffror), och den nederste linien afvägningsarens gemensamma jämförelseplan eller horisontallinie, under hvilken

afvägningspunkternas nummer finnes utsatta. Dikernas belägnande djups så väl under markens yta vid hvar och en af de numererade, å fältet genom nedslagna nummerprålar utmärkta afvägningspunkterna, som under vid afvägningen tagna fixpunkter finnes å längdprofilerna utsatta genom siffror uträkande hela och hundra delars meter, under det deras form och bredd på olika ställen finnes angifven genom nödigt antal sektionsskizningar. Detaljskizningar till broar äro uppgjorda hvar för sig å byggnaðsfältet för de i förslaget upptagna sådana. Vid ombyggnaden af de broar, som nu trafikeras, bör under arbetets pågående provisorisk bro iuprättas vid sidan af den gamla bron.

Grunden der stenbron skall byggas är starkt stumbladad sand.

Vid gräfningsarbetet bör iakttagas, att det börjas med ifrån och fortsättes uppåt på det att hinder genom flöden ej må afbryta detsamma, och hvar de dimensionerna iakttagas, som finnes angifna såväl å profil och sektionsskizningar samt i gräfningslistan. Påfritt iakttagas att den uppkastade dikejorden hålles på minst en meters afstånd från diketts kantar och lemnas såväl behöflig lutning, att den ej nedrasar och skadar slänternas bestånd, som och erforderliga åpnningar för ytvattnets afströmning. Helt bör den uppkastade dikejorden, om så ske kan, genast bortföras.

Kontrollering af gräfningsarbetet bör tid efter annan verkställas af sakkunnig person.

Det har genom förhållande utlåtande bestämts att gräfningsarbetet skall påbörjas inom ett år från det senare nämnda låga kraft och bör under första året arbetet med hufvudkanalens upptagande intill

lilla sjön fullbordas. Kostnaden för denna del af arbetet
är beräknad till 4750 kronor, jordlösen o. d. deri ej inberäknadt.
Sedan detta arbete fullbordats, och senast under andra året,
upptagas afloppren till B, C och D samt den del af afloppet
till A som är belägen mellan och i lilla och stora sjön.
Detta arbete är beräknadt till en kostnad af 3100 kronor.
Med uttappning af jölarne bör nog tillses att ej så
mycket vatten på en gång uteläppes att varerij
nedanför liggande kanaler eller mark derigenom skadas.
Det genom vattenafledningen föräknade förbättringsvärdet
uppgår till 12119,22 kronor och kostnaderna för densam-
ma till 8550 kronor.

Sedan själva vattenafledningsarbetet blifvit fullbordadt,
företages odlingsarbetet, hvilket för starrnadernas andast
består i tegdikning och plöjning samt å enstaka ställen
luskars undernödjande och för högnosarne i tegdikning,
hakning, bränning och plöjning. Odlingsarbetet bör vara
fullbordadt inom åtta år från det att själva vatten-
afledningsarbetet afslutats.

Kostnaderna för odling och tegdikning äro beräknade
till 3697 Mk. 10 öre och jordförbättringsvärdet genom
odlingen till enahanda belopp.

Genom såväl vattenaflednings- som odlingsarbetet
vinnes således en jordförbättring af 15816 Mk. 32 öre
mot en kostnad af 12247 kronor 10 öre.

Träsketen af företaget finnes ej några andra med stats-
medel understödda dylika och företaget har ej förut
utgjort föremål för offentlig myndighets pröfning.

Mosselberg den 30 Juli 1902.

På hushållets vägnar

Thar E. Thowander

Kommissionslandskultare

Översigtskarta

Utklipps ur
Generalstatens
karta

	Hela afdiknings området		Påveröskandens andel	
	Hektar	Värde Kronor	Hektar	Värde Kronor
I sin vid undersökningen befunna tillstånd utgöres dikningsområdet af Åker Äng och odlingsmark Önnar jord jämte sjöbotten	17. 49		13. 96	
	60. 88		60. 18	
	1. 81.		97.	
Summa	80. 18.	5812. 53	75. 11.	5150. 33.
Genom de föreslagna arbetenas utfö- rande förändras samman området till åker, förbättrad genom torrläggning D., förut äng eller odlingsmark Äng, nybildad	17. 49.		13. 96	
	60. 88		60. 18	
	1. 81.		97.	
Summa	80. 18	21628 85.	75. 11.	20495. 85.
I sistnämnda värden äro inberäknade förbättringsvärde genom odling		3697. 10		3697. 10.
Genom utförandet af mattenafdikningen	80. 18.	17931. 75.	75. 11.	16798. 75.
Måsselery den 30 Juli 1902. På kungäts vägnar Hvar R. Thormander Kommissionslantbrukare				

Egobeskrifning

Beskrifning och värderingslängd öfver vattenkadad mark tillhörig nedanstående länsrättskanne tillhöriga hemman.

Hemman nrs		Hemmans och dess innehafvares namn	Areal				Förbättrings- värde genom afdikningen			Förbättrings- värde genom adliingen		
Nummer	Skattel		öfver	den öfver för- slagen lag och adliingsmark	skuman mark		den till ad- ling förslagen marken	öfver mark		den till ad- ling förslagen marken	öfver mark	
1.	1	Mäseberg egos af Herr Axel von Zweigbergh										
2	1											
			13.96	60.18	-	97.	10018	67.1629	75.	61.43	3697.	10.
		Summa	13.96	60.18.	-	97.	10018	67.1629	75.	61.43	3697.	10.

Mäseberg den 30 Juli 1904.

På Kulestets vägnar

Hvar K. Thonander. Kommissionslantmätare.

Präfningslista

Kanalers och diken						Anmärkingar
Längd	Längd i meter	Sida- lutning	bottn- bredd i meter	gräfnings- djup i meter	dagbredd i meter	
1.	2.	3	4	5	6	7
						A. Hufvudkanalen.
vid a	-	1: 1.5	0,5	0.84	3.02	Dagbredd = 3 ggr djupet plus bottnbredd
" I	75	"	"	1.12	3.86	Träbrom, Rraum = 3.4 meter
" II	40	"	"	1.30	4.40	
" III	100	"	"	1.55	5.15	
" IV	100	"	"	1.70	5.60	
" V	100	"	"	1.78	5.84	
" VI	32	"	"	1.86	6.08	
" VII	63	"	"	2.20	7.10	

1	2	3	4	5	6	7
vid VIII	47	1.15	0.5	2.40	7.70	Hvalfbrø, spærre = 2 meter
" IX	20	"	"	2.28	7.34	Træksten af stælen IX liggeres brædder af
" X	90	"	"	2.52	8.06	samme konstruktion som den vid I.
" XI	100	"	"	2.39	7.67	
" XII	60	"	"	2.-	6.50	
" 6	-	"	0.3	2.-	6.30	
" XIII	38	"	"	1.67	5.31	
" XIV	41	"	"	0.40	1.50	
" XV	26	"	"	1.71	5.43	
" XVI	138	"	"	1.71	5.43	
B. Madens afløp.						
vid b.	-	1.1	0.3	1.80	3.90	Dagbredd = 2 ggr. græfningedjupet + bottenbredd
" 1	87	"	"	1.83	3.96	
" 2	100	"	"	1.83	3.96	
" 3	100	"	"	1.70	3.70	
" 4	60	"	"	1.90	4.10	
" 5	40	"	"	2.-	4.30	
" 6	100	"	"	1.98	4.26	
" 7	100	"	"	1.96	4.22	
" 8	100	"	"	1.94	4.18	
" 9	100	"	"	1.94	4.18	
" 10	100	"	"	2.04	4.38	
" 11	100	"	"	2.-	4.30	
" 12	38	"	"	2.10	4.50	
" C	40	"	"	2.-	4.30	
C. Højens afløp.						
vid d.	-	1.1	0.3	0.31	0.92	Dagbredd = 2 ggr. græfningedjupet + bottenbredden
" 1	25	"	"	1.67	3.64	
" 2	20	"	"	1.78	3.86	
" 3	100	"	"	1.80	3.90	
" 4	80	"	"	2.-	4.30	

[illegible]

Kostradsförslag.

Läge Pål nr.	Längd i meter	Arbete, jordmån m. m.	Antal a		Kostnad kr. öre		Summa kr. öre	
1	2	3	4	5	6		7	
		<u>a) Kattmafledning och gemensam dikenning.</u>						
		<u>Hufvudkanalen C. nedan lilla sjön</u>						
n VII	510	Utvridning och fördjupning af gammal mindre kanal i starkt stenbunden sand med större jordfasta stenar, som behöfva sprängas. Kbm. 1530 1709 1.00 1709. -						
VII-VIII	47	Utvridning af gammal kanal i sandjord stenk. Kbm. 341 0.60 204. 60.						
VIII-X	110	Jordschaktning mylla på hård sandbotten Kbm. 949 0.50 474. 50						
X-XII	160	Jordschaktning och uppräsnings af gammal dike torfjord på sandbotten Kbm. 1363 0.45 613. 35.						
XII-XIII	38	Jordschaktning och uppräsnings af gammal dike torfjord och dy Kbm. 181 0.40 72. 40.						
		För tillsyn, bestyr och aförutsett hinder tillägs c: 10% af ofvanstående kostnad				306 15.		
		Gräfningskostnad a XIII				3380. -		
		Two stycken mindre träbroar				50. -		
		Hvalfbo spännvidd 2 meter enligt nuvarande förslag						
		Grundgräfnings 220 Kbm. a' 0.60 132. -						
		Grästens kallmur, (grundmur, krysmur och bakmur) 90 Kbm. a' 7 kr 630. -						
		Hvalfmur 10 Kbm. a' 15 kr. 150. -						
		Stenfyllning mellan murarna 20 Kbm a' 1.50 kr 30						
		Norbarnan fyllning med sten, skärf och grus 28 Kbm a' 1 kr. 28.						
		Transport 970.				3430. -		

1	2	3	4	5	6	7
		Transport 970.00			3430. -	
		Handräknen af trä på stenstöd 40. -				
		Stensättning af slänterna 54 m. i 1 kv. 54. -				
		Tillägg $\approx 10\%$ af ofvannstående 106. -			1170. -	4600. -
		<u>Uppröstafloppet α i och mellan jölarne</u>				
XIII-XV	67	Gräfvning i dy	24.	0.20.	4.80.	
XV-XV	138	Gräfvning i torvfjord och lös dy	klem.	669.	0.20	133.80
		Tillägg $\approx 9\%$			11.40	150. -
		Summa				4750. -
		<u>Mässebergs utskilda vattenafledning</u>				
		Bikaralen B.				
1-4	347	Utvridning och fördjupning af gammalt mindre dike i torvfjord	klem.	1207.	0.25	301.75
4-9	440	Gräfvning i torvfjord och sand	klem.	1956.	0.25.	489. -
9-11	278.	D ^e i D ^e " D ^e	klem.	1379.	0.30	383.70.
		Summa				1174.45.
		Bikaralen C.				
d-1	25.	Gräfvning i lös dy	klem.	13	0.20	2.60.
1-4	200	D ^e i seg mossjord	"	600	0.30	180. -
4-6	40	D ^e i sand och torvfjord	"	142	0.35.	49.70
6-8	160	D ^e i mossjord	"	592.	0.30	177.60.
8-10	50	D ^e i stenbunden sand	"	217.	0.40.	86.80
10-13.	230	D ^e i mossjord	"	720	0.30	216. -
13-16	240	D ^e D ^e	"	676	0.30	202.80.
16-17.	123	D ^e D ^e	"	271.	0.30	81.30
17-22	560.	D ^e D ^e	"	1120.	0.30	336. -
		Summa				1332.80.
		Bikaralen D.				
e-f	360.	Gräfvning i mossjord	klem.	810	0.30.	243. -
		För tillsyn, redskap och oförutsedda händelser				
		Tillägg $\approx 10\%$ af ofvannstående kostnad				243.60
		Träbro vid pålen 13. Bikaralen C				75. -
		Summa kronor				3100. -
						3075. -

1	2	3	4	5	6	7
		<u>Jordlösen m. m.</u>				
		Lösen för den jord utom afdikningsom-				
		rådet som åtgår för upptagande af hufvud-				
		kanalen samt till jordupplag	har	0.47	300.	141. -
		Lynekastrader o. d.	0 ²	~~557.~~	557. -	700. -
		<u>Odling och tegdikning.</u>				
		Uppodling af egofigurerna 21, 22, 25-50, 53-66, 68, 75-				
		94 96-97, 99-100, 102-115, 117-119, 123, 127-131	har	34	20	680. -
		Tegdikning af förestående egofigurer	har	34	20	680. - 1360. -
		Uppodling af egofigurerna 51-52, 69-71, 95, 98, 132-139	har	16,27	75.	1220.25.
		Tegdikning af förestående egofigurer	har	16,27	25.	406.75. 1627. -
		Uppodling af egofigurer 73, 187	"	0.80	25.	20. -
		Tegdikning	"	0.80	25.	20. - 40. -
		Uppodling af egofigurer 101	"	0.36	40	14.40
		Tegdikning af 0 ² 101	"	0.36	20	7.20 21.60
		Uppodling af egofigurerna 67, 72, 74, 120-122	"	7.72.	60	463.20
		Tegdikning af 0 ² 0 ²	"	7.72.	20.	154.40 617.60
		Uppodling af egofigurerna 124, 126	"	1.03	20	20.60
		Tegdikning af 0 ² 0 ²	"	1.03	10.	10.30 30.90.
		Summa kronor.				3697.10.
		<u>Sammandrag</u>				
		Plattensafledning				4750. -
		Kustbild plattensafledning				3100. -
		Jordlösen m. m.				700. -
		Odling och tegdikning				3697.10
		Summa kronor				12247.10.
		Masselberg den 28 Juli 1902				
		På Kusttillskots vägnar				
		Thors R. Thomsen				
		Kommissionslandmätare				
		Med arbetesplanens fastställelse har rätt				

medgifvits intressenterna, att, derest de så önska,
utföra dikedjuket i öfre delen af diket B, på
sätt i profiltitningen med blårita utmärkts,
hvarjämte kostnaden för företaget beräknats
till 12247 kronor 10 öre, däraf 5450 kronor för den
gemensamma vattenafledningen, jordlösen m.
m. och 3100 kronor för den enskilda vattenafle-
dingen, varande länesökandens andel i kost-
naden upptagen till 5238 kronor 54 öre för den
gemensamma och till 3100 kronor för den enskilda
vattenafledningen. Stockholm den 21 September 1903.

R. Ikvald. T. f. Lyråinziön.

Egobeskrifning, häfdeförklaring och baxeringslängd
öfver vattenuskadade marker till 2 mt. Mörsberg i Sand-
herus försam och 1/4 mt. Ekerlätten i Nymbo försam och i
Wartofta härad och Skaraborgs län; upprättad år 1904.

Befigelses nummer	Hemmans namn och egare samt egoslag, egornas beskaf- senhet m. m.	Areal			Värdet för odling & Lögskov. Markens värde för hvar återlåtande mark för hvar öfver företaget	Reduktionstal för utsländ af nuvarande värdet	Markens uppskattade värde för ligor			
		Bladmark	Odlingsmark	Impedimenta			Nr. öre för företaget	Nr. öre öfver företaget, od- ling och Lögskov. & skärskatte	Nr. öre för förbättringar	Nr. öre de gamla sätten af lön.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A.	1/4 mt. Ekstället egare af Joh. Karlsson									
7.	Aker 0,3 - 0,8 m. torfmylla på sandbotten	14				250	0,75	26 25	35 -	8. 75
8	D ^e 0,6 m. dynmylla s ^e	42				300	0,60	76 60	126 -	50. 40
9.	D ^e 0,6 m. s ^e s ^e	48				300	0,60	80 40	134 -	53. 60
10	D ^e 0,3 - 0,6 s ^e s ^e	163				300	0,75	366 75	489 -	122 25
11	D ^e 0,5 m. dynmylla på sandbotten	32				300	0,40	38 40	96 -	57. 60
12.	D ^e 1,2 s. s ^e	2				300	0,30	1 80	6 -	4. 40.
Överför										

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Överförst									
189.	Skingsmark l.-m. torpfjord på sand	29.				300	0.5	47.50	87.-	43.50
190	Se l.-m. se se	30				300	0.5	45.-	90.-	45.-
191	Se l.-m. se se	21.				300	0.5	31.50	63.-	31.50
192	Se l.-m. se se	16				300	0.5	24.-	48.-	24.-
193	Se l.-m. se se	13				300	0.5	19.50	39.-	19.50
194	Se l.-m. se se	18				300	0.5	27.-	54.-	27.-
195	Se l.-m. se se	9.				300	0.5	13.50	27.-	13.50
196	Se l.-m. se se	3.				300	0.5	4.50	9.-	4.50
	Summa	1396	6018	97	-	-	-	5150.33	16798.75	11648.42
	Sammandrag									
	Ökerstator	353	70	84				622.20	1133.-	470.80
	Måseberg	1396	6018	97				5150.33	16798.75	11648.42
	Summa	1749	6088	181				5812.53	17931.75	12119.22

Måseberg den 28 Juli 1902.

På kullestets vägnar

Evar R. Thormander. Kommissionslandstutare

Aug. Larsson S. Seipol

Biträdande symmar

Vittimeras ex officio

Evar R. Thormander.

På afskrifvet af de med Kungl. Maj-
~~och Statsbyggnads~~ betyg

Ex officio

Evar R. Thormander
 Kommissionslandstutare

P. M.
ang. Mossberg, Skaraborg län

Lån 8.100 kr.

Kont. antaget 20/7 04 — Ingen utbetalning

Bevis att arbetet på-
börjats (af Thomanander)
bland kontraktsband.

På grund af detta
utbetalades 4.000
kr. den 9/8 1904

Intyg af A. Blomberg
1905. (ej dateradt fullst.
bland konts.
band)

På grund af detta
utbetalades 2.000 kr.
den 2/8 1905

Prof. A. Blomberg
närp. berättelse N° 151.
år 1909 ~~år af arbe-~~
~~det utförda~~ ligger
arbetet nere. Förslaget
bytt ågor 5 ror.
Yorf. areal 80 har.
Hufvudkanal 1070 m.
Bikanal 3050 m.

File 2169.

Vid inspektion den 13 juli 1905 af vattenafledning
från egot till 2 mantal Måseberg i Sandhemms socken och $\frac{1}{4}$
mt. Östlätten i Kyrnäs socken, Västerta härad och Skara-
borgs län har det utförda arbetet uppskattats till om-
kring 35% af beräknad kostnad

Fidaholm den 31 , 1905

Arvid Blomberg.

1509/04.

Förbindelse.

Undertecknad, ensam delegare i det med län från odlingslänslöfden understödda företaget för vattenafledning från egor till 2 mantal Mossberg i Sandhems socken och 1/4 mantal Ekeblåden i Kymbo socken och Wästerås härad, Skaraborgs län, om hvilket företags utförande kontrakt blifvit den 31 December 1903 upprättadt med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Krons vägnar, förklarar härigenom, beträffande odlingsarbete med tegdikning eller annan enskild dikning, som enligt den fastställda arbetsplanen skall verkställas å mig tillhörig jord, borgesmännen berättigade att, derest berörda arbeten icke blifvit af mig inom den i ofvannämnda kontrakt föreskrifna tid behörigen utförda, på min beordnad utföra desamma.

Mossberg den 12 Febr. 1904.

A. L. Ljungberg

Berttnus:

Grubbomanden
Kommissionsanståndare
orr. Kullerstorp

Wilhelm Henrii.
Wikem pr. Falköping

Bevis om arbetets påbörjande.

Sedan Kungl. Maj: den 17 nästlidne Juli tackat
anvisa länslörare till vattenafledning från
egor till 2 mantal Mosseberg i Sandhem socken
och 1/4 mantal Ekedälten i Kymbo socken en-
ligt af Kungl. Maj: fastställt plan, har gräfnings-
arbetet för vattenafledningen under min led-
ning påbörjats under innevarande år.
Hjelmåsa Källstorp den 31 December 1903

W. Thoman
Kommissionslantmätare

företagets utförande i hvad det rör sig sjelfva vatten-
afledningen anförtros.

§. 4

Att, efter utfämdt utaf den del af länet, som enligt
särskild bestämmelse får lyftas på grund deraf att
arbetet blifvit påbörjadt, vid hvarje af de följande
lyftningstiderna, inman ytterligare länmedel må utbe-
kommas, hos Kongl. Statskontoret förte intyg af Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen att, enligt hvad
derstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet
blifvit utfördt, som skäligen kan anses motsvara
hvad i förhållande till det beviljade länunderstödet
belöper i hvad af länet redan utbekommit; och skan,
så vida icke Kongl. Majt., med afseende på förskilda
förhållanden, profvar skäligt anordnande förordna,
någon del af länet i Kongl. Statskontoret inverte,
intill dess vattenaflednings- och afvikningsarbetet
är afsynadt och godkänt.

§. 5.

Att vid avslutande af detta kontrakt till Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen öfverlämnas, för att
i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia af den gillade
planen med dertill hörande plan- och profritningar
för arbetet och bestyrkta afskrifter af dertill hörande
godkända betänkande och kostnadsförslag, äfvensom
att, derest någon afvikelse under arbetets utförande
med vederbörlig tillåtelse vidtagits, inman sista
delen af länunderstödet lyftes, till Kongl. Väg- och
Vattenbyggnadstyrelsen aflämnas fullständig beskrip-
ning jemte ritning, utvisande huru arbetet i
följd af denna afvikelse utförts.

§. 6

Att godtgöra alla kostnader utan undantag,
af hvad naturen de vara må, som i följd af
detta lån föraledas för Kongl. Statskontoret.

Att för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom
för lyftade statemedlems återbäring, i fall mot kon-
traktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kungl.
Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen godkännes, samt för
länunderstödet afgifva sådan skuldförbindelse och
säkerhet för dess uppfyllande, som af Kungl. Stats-
kontoret antages.

Två yttermera visso äro häraf två lika lydande
exemplar upprättade, som skedde i Mösseberg
den 31 December 1903.

A. v. Lwigberg

Att Herr A. v. Lwigberg i begges vår närvaro
genhändert undertecknat förestående kontrakt
intygga som ofvar

Wärshomander)

Wilhelm Henric.

Kommisjonslandsmåten i Skaraborg län

Wiken per. Falkenberg

Adv. Pettersborg

coll.
A. v.

Med stöd af Kungl. brefvet den 17. Juli
1903... antager Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen, i Kungl. Maj: och Kronans vägnar,
denna kontrakt. Stockholm den 20. Juli 1904.

Fridolf Wijnblad.

P. H. Rosenblad